

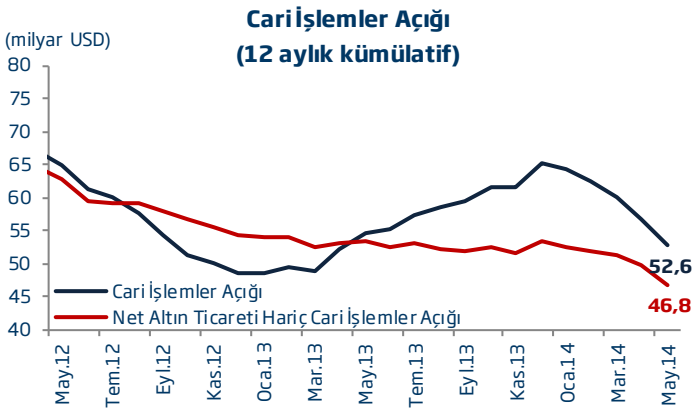
Ödemeler Dengesi - Mayıs 2014

İktisadi Araştırmalar Bölümü

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Cari açık yılın ilk beş ayında %38,5 daraldı.

Mayıs ayında, cari açık 3,4 milyar USD ile piyasa beklentilerinin altında gerçekleşmiş ve daralma eğilimini sürdürmüştür. Yılın ilk beş aylık döneminde de cari açık geçtiğimiz yılın aynı dönemindeki 32,3 milyar USD seviyesinden %38,5 oranında gerileyerek 19,8 milyar USD düzeyinde gerçekleşmiştir. Cari açığın daralmasında yurt içi tüketim harcamalarındaki ivme kaybının devam etmesi ve ihracat artışının korunması etkili olmuştur. Nitekim, ödemeler dengesi tanımına göre hesaplanan dış ticaret açığı yılın ilk beş ayında %32,4 daralmıştır. Ayrıca, hizmetler dengesinde verilen fazlanın bu dönemde %11,8 oranında artması da cari açıktaki daralmayı desteklemiştir. Böylece, 12 aylık kümülatif cari açık 52,6 milyar USD'ye gerileyerek Nisan 2013'ten bu yana en düşük seviyesine inmiştir.

Yılın ilk beş ayında yurt içine doğrudan yatırım girişi 5,7 milyar USD'ye ulaştı.

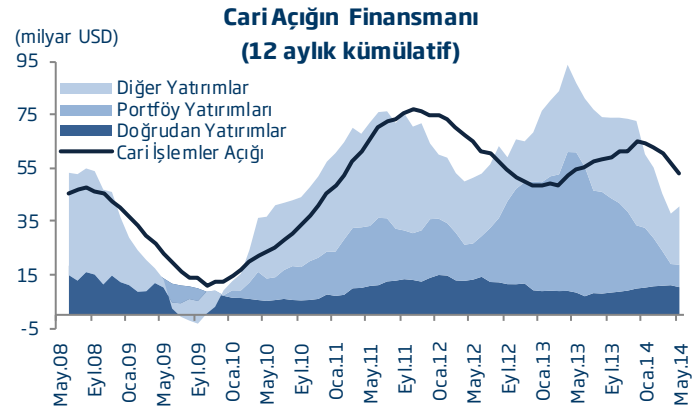
2014 yılının geride bıraktığımız döneminde piyasalarda yaşanan dalgalanmalara rağmen yurt içine doğrudan yatırım girişi geçtiğimiz yılın aynı dönemine kıyasla %25,2 artarak 5,7 milyar USD'ye ulaşmıştır. Aynı dönemde, yurt içi yerleşiklerin yurtdışında gerçekleştirdikleri doğrudan yatırımlar da %51,7 artarak 1,9 milyar USD düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu durum net doğrudan yatırımlardaki artışın %15,3'e gerilemesine neden olmuştur.

Portföy yatırımlarında giriş kaydedildi.

Yılın ilk çeyreğinde gelişmekte olan ülkelere yönelik risk algısının dalgalı seyri ve yurtdışında yerel seçimler öncesinde artan belirsizliklerin etkisiyle portföy yatırımlarında yaşanan çıkışın ardından Nisan ayında yerel seçimlerin geride kalmasının da etkisiyle 4,2 milyar USD ile yüksek tutarda portföy yatırımı girişi kaydedilmişti. Mayıs ayında da yurt dışı yerleşiklerin Türk varlıklarına ilgisi devam etmiş ve net portföy yatırımları 1,4 milyar USD tutarında gerçekleşmiştir. Böylece, yılın ilk beş ayındaki net portföy yatırımı girişi 3,1 milyar USD'ye ulaşmıştır. Ayrıca, bankaların yurt içi belirsizliklerin kısmen azalmasının ardından gelişmekte olan ülkelere yönelik olumlu havayı değerlendirerek yurt dışı tahvil ihraçlarına ağırlık vermeye devam ettikleri görülmektedir. Nitekim, yurtdışında gerçekleştirilen tahvil ihraçları yoluyla Mayıs ayında bankalar 895 milyon USD net borçlanma yapmış ve ilk beş aylık dönemde bankaların net ihrac tutarı 3,1 milyar USD'ye ulaşmıştır.

Diğer yatırımlar...

Mayıs ayında diğer yatırımlar kaleminde 3,1 milyar USD'lik sermaye girişi kaydedilmiş; bankacılık sektörünün ve banka dışı sektörün yurtdışından uzun vadeli kredi sağlamada sıkıntı yaşamadığı dikkat çekmiştir. Yılın ilk beş ayı itibarıyla bankalar net 2,3 milyar USD, banka dışı sektörler de net 4 milyar USD tutarında yurtdışından uzun vadeli kredi sağlamıştır. Böylece yılın ilk beş ayında, bankaların ve banka dışı sektörün uzun vadeli borç çevirme oranı sırasıyla %167

Türkiye'ye Net Sermaye Girişlerinin Dağılımı

(12 aylık kümülatif, milyon USD)

	Sermaye Girişlerinin Dağılımı (%)	
	Aralık 2013	Mayıs 2014
Cari İşlemler Dengesi	-65.065	-52.636
Toplam Net Yabancı Sermaye Girişi	74.976	52.554
-Doğrudan Yatırımlar	9.805	10.312
-Portföy Yatırımları	23.691	8.436
-Diğer Yatırımlar	39.095	21.836
-Net Hata ve Noksan	2.477	12.047
-Diğer	-92	-77
Rezervler⁽¹⁾	-9.911	82

Not: Rakamlar yuvarlamadan ötürü toplamı vermeyebilir.

(1) Rezervler, toplam net sermaye girişleri ile cari denge arasındaki fark olup (-) değer rezerv artışını, (+) değer rezerv azalışını ifade etmektedir.

Kaynak: TCMB

Ödemeler Dengesi - Mayıs 2014

İktisadi Araştırmalar Bölümü

ve %143 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Rezerv varlıklarda artış...

Mayıs ayında portföy yatırımlarında ve diğer yatırımlarda gözlenen yüksek tutarda sermaye girişi TCMB'nin rezerv varlıklarını 1,9 milyar USD artırmaya olanak vermiştir. Mayıs ayında net hata noksan kalemi altında 948 milyon USD giriş kaydedilmiş ve ilk beş ayda söz konusu kalemden kaydedilen sermaye girişi 6,7 milyar USD'ye ulaşmıştır.

Beklentiler...

Cari açığındaki daralma Mayıs ayında da devam etmiştir. Yurt içi tüketim harcamalarının ivme kaybetmesi buna karşılık ihracat artışının sürmesi cari açığındaki daralmaya destek vermektedir. Önümüzdeki aylarda da cari açığındaki daralmanın süreceğini ve 2013 sonunda %7,9 düzeyinde olan açığın GSYH'ye oranının 2014 sonunda %5,5 civarında gerçekleşeceğini tahmin etmekteyiz. Öte yandan, son dönemde en büyük ikinci ihracat pazarımız olan Irak'taki gelişmelerin Türkiye'nin Irak'a ve Irak üzerinden bölge ülkelerine yönelik ihracat performansını olumsuz yönde

etkileyebileceği yönündeki değerlendirmeler gündeme gelmiştir. Söz konusu gelişmeler, Türkiye'nin ihracat performansını olumsuz etkileme ve cari açığındaki daralmayı sınırlama potansiyeli taşısa da, Türkiye'nin ticari ilişkilerinin ülkenin kuzey bölgesiyle daha yoğun olmasının yanı sıra çatışmaların Irak'ın orta bölgesiyle sınırlı kalması; kısa vadede endişeleri bir miktar azaltmaktadır. Irak kaynaklı gelişmelerin Türkiye'nin cari açığına ilişkin yarattığı bir diğer endişe de petrol fiyatları üzerinde oluşabilecek yukarı yönlü baskıdır. Bununla birlikte, henüz petrol fiyatlarında kalıcı bir artış eğilimi gözlenmemiştir.

Cari açığın finansmanı tarafında ise, ilk çeyrekte gözlenen olumsuz seyrin Nisan ve Mayıs ayları itibarıyla büyük ölçüde geride kaldığı görülmektedir. Türkiye'ye yönelik portföy yatırımları devam ederken, bankaların ve banka dışı sektörlerin yurtdışından borçlanmalarını sorunsuzca sürdürdüğü göze çarpmaktadır. Önümüzdeki aylarda da cari açığın finansmanında önemli bir zorluk yaşanmayacağı tahmin edilmektedir.

Ödemeler Dengesi	(milyon USD)				12 Aylık Kümülatif
	Mayıs 2014	Ocak-Mayıs 2013	2014	% Değişim	
Cari İşlemler Dengesi	-3.434	-32.268	-19.839	-38,5	-52.636
Dış Ticaret Dengesi	-5.262	-33.578	-22.710	-32,4	-69.154
Hizmetler Dengesi	2.396	5.749	6.426	11,8	23.807
Turizm (net)	2.280	6.358	6.458	1,6	23.280
Gelir Dengesi	-622	-4.896	-3.786	-22,7	-8.244
Cari Transferler	54	457	231	-49,5	955
Sermaye ve Finans Hesapları	2.486	35.130	13.131	-62,6	40.589
Doğrudan Yatırımlar (net)	-13	3.313	3.820	15,3	10.312
Portföy Yatırımları (net)	1.378	18.348	3.093	-83,1	8.436
Varlıklar	-504	1.350	-1.218	-	33
Yükümlülükler	1.882	16.998	4.311	-74,6	8.403
Hisse Senetleri	624	1.034	1.611	55,8	1.418
Borç Senetleri	1.258	15.964	2.700	-83,1	6.985
Diğer Yatırımlar (net)	3.050	23.264	6.005	-74,2	21.836
Varlıklar	344	1.184	1.696	43,2	2.876
Efektif ve Mevduat	707	2.059	2.271	10,3	4.774
Yükümlülükler	2.706	22.080	4.309	-80,5	18.960
Ticari Krediler	347	7.022	-1.677	-	-3.096
Krediler	3.349	7.309	7.181	-1,8	21.786
Bankacılık Sektörü	2.674	8.751	3.935	-55,0	16.784
Bankacılık Dışı Sektörler	898	-310	3.974	-	5.468
Mevduat	-1.041	7.611	-1.405	-	-383
Yurtdışı Bankalar	-387	6.554	-1.232	-	-560
Yabancı Para	-666	6.555	-664	-	-845
Türk Lirası	279	-1	-568	56.700,0	285
Yurtdışı Kişiler	-476	1.515	513	-66,1	2.405
Rezerv Varlıklar (net)	-1.929	-9.764	229	-	82
Net Hata ve Noksan	948	-2.862	6.708	-	12.047

Kaynak: TCMB

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem - Bölüm Müdürü

izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

Hatice Erkiletlioğlu - Müdür Yardımcısı

hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr

Doğuhan Atış - II. Müdür

doguhan.atis@isbank.com.tr

Kıvılcım Eraydın - Uzman

kivilcim.eraydin@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman

bora.cevik@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman Yrd.

eren.demir@isbank.com.tr

Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman Yrd.

kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.

gamze.can@isbank.com.tr

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.